

Rozwój informatyki w Polsce

stan, zalecenia, perspektywy

Raport 2. Kongresu

Poznań - Warszawa 1999

Rozwój informatyki w Polsce

stan, zalecenia, perspektywy

Raport 2. Kongresu
został opracowany na podstawie wyników prac
2. Kongresu Informatyki Polskiej,
który odbył się w dniach 30 listopada – 2 grudnia 1998 roku
w Poznaniu

Poznań – Warszawa, 1999
www.kongres.org.pl

POLSKA IZBA
INFORMATYKI
I TELEKOMUNIKACJI

POLSKIE
TOWARZYSTWO
INFORMATYCZNE

Stowarzyszenie
Rozwoju
Systemów Otwartych

STOWARZYSZENIE
POLSKI RYNEK
OPROGRAMOWANIA

STOWARZYSZENIE
UŻYTKOWNIKÓW
SYSTEMÓW
INŻYNIERSKICH

Stowarzyszenie ds. Audytu
i Kontroli Systemów Informatycznych
ISACA

Naukowe Towarzystwo
Informatyki Ekonomicznej

Raport ten jest kontynuacją Raportu 1. Kongresu,
który został opracowany na podstawie wyników prac 1. Kongresu Informatyki Polskiej
i został wydany w kwietniu 1995 roku oraz w czerwcu 1999 roku.

© Copyright 1999: Raport *Rozwój Informatyki w Polsce*

Wszelkie prawa autorskie do raportu są własnością Zespołu Autorskiego reprezentowanego przez
Prezesa Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji oraz Prezesa Polskiego Towarzystwa Informatycznego.

Fragmety treści raportu mogą być cytowane i prezentowane z podaniem źródła. Całość raportu nie może być
powielana, prezentowana, tłumaczona i rozpowszechniana w jakiegokolwiek formie i w jakiegokolwiek sposób (ele-
ktroniczny, mechaniczny, fotochemiczny, jako nagranie itp.) bez pisemnej zgody Zespołu Autorskiego raportu.

Raport został przekazany:

Prezydentowi
Marszałkowi Senatu
Senatorom
Marszałkowi Sejmu
Posłom
Premierowi
Wicepremierowi, Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji
Wicepremierowi, Ministrowi Finansów
Ministrowi Edukacji Narodowej
Ministrowi Przemysłu
Ministrowi Łączności
Przewodniczącemu Komitetu Badań Naukowych
Ministrowi Stanu z Biura Bezpieczeństwa Narodowego
Ministrowi Stanu z Kancelarii Prezydenta
Członkom Rady Informatyki przy Prezesie Rady Ministrów
Rektorom Uczelni
Dyrektorom Instytutów Informatyki
Członkom Komitetu Honorowego Kongresu
Gościom zaproszonym na Kongres
Uczestnikom Kongresu
Firmom sponsorującym Kongres
Dziennikarzom

Raport został oficjalnie zaprezentowany 21 czerwca 1999 r. w Warszawie
na Zamku Królewskim

Raport jest dostępny na witrynie
<http://www.kongres.org.pl>

Zespół Autorski

Wacław Iszkowski

Agnieszka Boboli
Borys Czerniejewski
Dariusz Kupiecki
Marek Maniecki
Andrzej Marciniak
Jacek Niwicki
Andrzej J. Piotrowski

Współpraca

Bogdan Dziarnowski
Aleksander Frydrych
Piotr Fuglewicz
Marek Gondzio
Bogdan Michalak
Wiesław Paluszyński
Zdzisław Szyjewski
Jan Węglarz

Do Czytelniczek i Czytelników raportu

Raport ten jest wynikiem dyskusji na sesjach roboczych 2. Kongresu Informatyki Polskiej i stanowi prezentację opinii i poglądów środowiska informatycznego na stan obecny i możliwości rozwoju informatyki w Polsce, po upływie 4 lat, jakie minęły od 1. Kongresu. Wskazuje on też na najważniejsze czynniki mające wpływ na prawidłowość tego rozwoju. Nie wyczerpuje on jednakże wszystkich zagadnień, ale może stanowić podstawę do bardziej szczegółowych opracowań.

Jesteśmy przekonani, że każdy odnajdzie w tym raporcie i w raporcie z 1. Kongresu Informatyki Polskiej swoje spojrzenia na informatykę i będzie ich dobrym ambasadorem w swoim środowisku. Ważne jest bowiem, aby – przy naturalnych różnicach w poglądach na stan obecny oraz w oczekiwaniach co do kształtu przyszłej polskiej teleinformatyki i przy zasadach działania rynku – mieć wspólną dla wszystkich platformę odniesienia.

Przekonując do przyjęcia tego raportu za własny, prosimy o przekazywanie nam swoich uwag, spostrzeżeń oraz opinii środowiska, tak aby raport ten był kolejnym głosem w dyskusjach o kondycji i przyszłości polskiego środowiska informatycznego.

Zespół Autorski

Spis treści

1. Wprowadzenie	7
2. Rola informatyki	8
3. Społeczeństwo informacyjne	9
Pakt na rzecz budowy Społeczeństwa Informacyjnego w Polsce ..	12
4. Informatycy i użytkownicy informatyki	14
5. Zastosowania i wdrożenia	17
6. Nauka, edukacja i szkolenia	21
7. Produkcja i dostawy	24
8. Legislacja informatyzacji	26
9. Kultura a informatyka	28
10. Problem roku 2000	29
Kodeks Problemu Roku 2000	30
Dziesięć zaleceń 2. Kongresu Informatyki Polskiej	31

1. Wprowadzenie

Raport ten jest kontynuacją Raportu powstałego po 1. Kongresie Informatyki Polskiej oraz wynikiem dyskusji, jakie miały miejsce podczas 2. Kongresu Informatyki Polskiej. Uczestnicy 2. Kongresu podjęli trud weryfikacji opisu stanu polskiej informatyki zawartego w raporcie 1. Kongresu po upływie 4 lat. Stwierdzili też, że treści, zawarte w raporcie 1. Kongresu, są w znaczącej części dalej aktualne.

Kongres służył zaprezentowaniu poglądów i opinii środowiska, dotyczących zarówno nowych problemów, jak i tych, które nadal nie zostały rozwiązane. Przedmiotem obrad były sprawy, które wpływają na obraz całości sektora informatycznego, jego powiązań z gospodarką i sferą życia społecznego kraju.

Zespół Autorski raportu starał się zebrać wszystkie opinie prezentowane na 2. Kongresie, a następnie spisać je w kolejności oraz konwencji raportu 1. Kongresu. Jednocześnie, porządkując uzyskane materiały, Zespół starał się też zachować odrębność opinii i poglądów uczestników kongresu, traktując zróżnicowanie opinii środowiska jako stan naturalny.

Celem Raportu jest:

- zaprezentowanie oceny stanu polskiej informatyki,
- wskazanie nowych możliwości i zdefiniowanie zagrożeń dla rozwoju informatyki w Polsce,
- sformułowanie zaleceń, których realizacja umożliwi efektywniejszy rozwój informatyzacji.

Uczestnicy 2. Kongresu stwierdzili, że treści zawarte w raporcie 1. Kongresu są w znacznej części aktualne.

2. Rola informatyki

Potwierdza się znacząca rola informatyzacji w rozwoju nowoczesnej gospodarki, społeczeństwa i jednostki. Dla Polski, jako członka NATO oraz kraju aplikującego do członkostwa w Unii Europejskiej, szybki rozwój informatyki w Polsce jest zgodny z polską racją stanu.

Rząd i administracja państwowa, zarządzający gospodarką oraz społeczeństwo nie są jeszcze w pełni świadomi znaczącej roli informatyki i w niewielkim stopniu działają na rzecz jej racjonalnego wykorzystania. Wyrazem takiej oceny był niewielki udział przedstawicieli władz w 2. Kongresie, chociaż werbalnie wielu z nich deklaruje swoje poparcie dla rozwoju zastosowań informatyki.

Obecnie polski rynek informatyczny jest oceniany na 10 miliardów złotych i dopiero w 1998 roku nieco przekroczył wartość rynku informatycznego Republiki Czeskiej oraz Węgier – czyli krajów na podobnym etapie rozwoju gospodarczego, ale o wiele mniejszej liczbie ludności i mniejszym potencjale gospodarczym. Dlatego też stwierdzono znaczne opóźnienie rozwoju zastosowań informatyki w Polsce w stosunku do potrzeb i możliwości.

Szybki rozwój informatyki w Polsce jest zgodny z polską racją stanu.

3. Społeczeństwo informacyjne

Społeczeństwo informacyjne to ogół ludzi, mających powszechne i łatwe możliwości komunikowania się oraz dostęp do potrzebnych im informacji, poprawiających warunki życia, wykonywanie pracy oraz wypełnianie powinności obywatelskich.

W społeczeństwie informacyjnym upowszechnią się nowe formy organizacji życia społecznego i politycznego. Nowe środki techniczne zapewnią:

- wyższy poziom opieki zdrowotnej dzięki łatwiejszemu dostępowi do specjalistycznych usług medycznych,
- obniżenie kosztów powszechnej edukacji oraz dostęp do atrakcyjnych metod nauczania i zwiększenie możliwości samokształcenia i ułatwienie zdobywania wiedzy mieszkańcom spoza dużych aglomeracji,
- poszerzenie zakresu demokracji bezpośredniej oraz ułatwią dostęp obywatela do procedur postępowania administracyjnego,
- efektywniejsze metody zwiększenia bezpieczeństwa obywateli.

Powstanie globalnego społeczeństwa informacyjnego jest nieuniknione. Rozwój techniki teleinformatycznej szybko zmieni struktury społeczne oraz wytworzy nowe instytucje, formy zachowań, obyczaje i kulturę. Odbywać się to będzie w różnym tempie w różnych krajach, podobnie jak w różnym tempie przebiegała przemiana społeczeństwa rolno-feudalnego w społeczeństwo przemysłowe. Dominującym symbolem przyszłego społeczeństwa będzie nie maszyna, lecz informacja.

***P**owstanie globalnego społeczeństwa informacyjnego jest nieuniknione. Dominującym symbolem przyszłego społeczeństwa będzie nie maszyna, lecz informacja.*

Spółeczeństwo informacyjne zmieni funkcjonowanie gospodarki, w której będą zanikać bariery terytorialne, ograniczenia prawne i informacyjne. Wszystkie przedsiębiorstwa, poprzez kooperację i handel elektroniczny, będą mogły działać na rynkach światowych. Upowszechni się możliwość „pracy na odległość”, bezpośrednio z domu, przy mniejszych kosztach i większych szansach na realizację ambicji jednostki.

Spółeczeństwo informacyjne, wykorzystując multimedialne i interaktywne środki przekazu, uzyska szansę stworzenia nowych form kultury.

Rozwój społeczeństwa informacyjnego obok nowych możliwości niesie i nowe zagrożenia, gdyż mogą się pojawiać napięcia społeczne związane z nierównym dostępem do nowoczesnych środków technicznych oraz z różnicami w wykształceniu i umiejętnościach w korzystaniu z tych środków. Częste zmiany pracy i pracodawców oraz ograniczenie kontaktów osobistych mogą powodować większe niż dotychczas wyobcowanie jednostki w środowisku zawodowym. Kontakt z nowymi technikami będzie utrudniony dla osób starszych lub słabiej wykształconych, powodując powstawanie grup społecznych nieprzystosowanych do życia w nowym społeczeństwie.

Polska należy do nielicznej grupy krajów, w których rozwój społeczeństwa informacyjnego traktowany jest marginesowo. W procesie intensywnych przemian politycznych, społecznych, administracyjnych i gospodarczych, użycie technik budowy społeczeństwa informacyjnego pozwoliłoby szybciej i efektywniej wprowadzać kolejne reformy. Państwo w bardzo ograniczonym zakresie odwołuje się do konsultacji ze środowiskiem, tak użytkowników, jak i dostawców rozwiązań technicznych, traktując środki łączności cyfrowej i narzędzia informatyczne jako element luksusu.

Polska należy do nielicznej grupy krajów, w której rozwój społeczeństwa informacyjnego traktowany jest marginesowo.

3. Społeczeństwo informacyjne

Wyzwaniem dla środowisk zawodowych – nie tylko informatycznych – będzie szerokie uświadamianie społeczeństwu, politykom i zarządzającym gospodarką zachodzących zmian, aktywne włączanie się w likwidację negatywnych skutków ubocznych i napięć społecznych nimi wywołanych. Służyć temu może postulowane na 2. Kongresie powołanie Polskiego Forum Społeczeństwa Informacyjnego.

Uczestnicy 2. Kongresu, mając na uwadze konieczność radykalnej zmiany podejścia do zagadnień związanych z technikami społeczeństwa informacyjnego, uchwalili ***Pakt na rzecz budowy Społeczeństwa Informacyjnego w Polsce.***

Pakt

na rzecz budowy

Społeczeństwa Informacyjnego w Polsce

*Instytucje, firmy, organizacje i osoby, inicjujące **Pakt na rzecz budowy Społeczeństwa Informacyjnego w Polsce**, dostrzegają wysoki stopień zaawansowania projektów związanych z budową Globalnej Infrastruktury Informacyjnej (w krajach G7) oraz Społeczeństwa Informacyjnego (w krajach Unii Europejskiej). Zmiany związane z rozwojem infrastruktury informacyjnej szybko nabierają charakteru cywilizacyjnego: przejścia od społeczeństwa postindustrialnego do globalnego społeczeństwa informacyjnego.*

Bardzo niepokojący jest więc fakt, że polskie reformy gospodarczo-społeczne lat dziewięćdziesiątych realizowane są w całkowitym niemal oderwaniu od celów, które postawiły sobie kraje rozwinięte. Dotyczy to zarówno infrastruktury telekomunikacyjnej, zastosowań informatyki w przedsiębiorstwach oraz w administracji, jak i przygotowania szerszych grup społeczeństwa do racjonalnego stosowania narzędzi teleinformatycznych.

Optymistyczne wskaźniki wzrostu gospodarczego Polski opisują zjawiska, które miały pierwszoplanowe znaczenie do końca lat osiemdziesiątych. Przedsiębiorstwa w ograniczonym zakresie potrafią wykorzystać systemy informatyczne dla zwiększenia swojej efektywności.

Również w administracji państwowej rzadkością są sprawnie funkcjonujące systemy. W systemie edukacji młodzieży w znikomym stopniu wykorzystuje się narzędzia teleinformatyczne i techniki multimedialne. Wśród dorosłych niewiele jeszcze osób posługuje się Internetem lub innymi narzędziami infrastruktury informacyjnej, zarówno w pracy zawodowej, jak i w sprawach prywatnych.

Nie mamy już wątpliwości, że powinniśmy włączyć się w proces budowy Społeczeństwa Informacyjnego, przygotowując do tego zarówno społeczeństwo, jak i też rozwiązania techniczne.

Podobnie jak w krajach Unii Europejskiej, wiąże się to z szeregiem zadań dla administracji państwowej i jednostek naukowo-badawczych. Wiele do zrobienia mają też firmy i sami użytkownicy systemów informatycznych. W procesie budowy Społeczeństwa Informacyjnego ogromną rolę mają też do spełnienia media, odpowiedzialne za prezentowanie kierunków, problemów i przykładów rozwiązań.

Wymiar cywilizacyjny zamierzenia, jakim jest budowa Społeczeństwa Informacyjnego, można przyrównać z, realizowanymi niegdyś, takimi przedsięwzięciami, jak likwidacja analfabetyzmu, powszechna elektryfikacja itp. Chodzi bowiem o to, by umożliwić wszystkim Polakom funkcjonowanie zgodnie z praktyką krajów rozwiniętych.

Sygnatariusze Paktu, wychodzą z założenia, że konieczne jest zmobilizowanie do współdziałania dostawców rozwiązań dla infrastruktury informacyjnej, użytkowników, ośrodków badawczo-rozwojowych, sektora edukacji i mediów. Budowa Społeczeństwa Informacyjnego jest zadaniem, w które włączyć powinien się niemal każdy, zarówno w sferze swoich zajęć zawodowych (rozwiązania otwarte, przystosowane do technik infrastruktury informacyjnej), jak i w życiu rodzinnym (samokształcenie, edukacja dzieci, zaspokajanie własnych potrzeb).

My, sygnatariusze Paktu, deklarujemy współdziałanie w celu przyspieszenia zmian w Polsce i zobowiązujemy się do podjęcia prac nad wspólną strategią budowy Społeczeństwa Informacyjnego w Polsce. Będziemy też zabiegać o popularyzację koncepcji Społeczeństwa Informacyjnego w Polsce i dostępność rozwiązań składających się na elementy infrastruktury informacyjnej (koszt, użyteczność oraz zgodność rozwiązań z wypracowanymi zaleceniami i standardami).

Pakt pozostaje inicjatywą otwartą dla wszystkich osób, instytucji i firm, które akceptują jego założenia i zgłoszą do niego swój akces.

2. Kongres Informatyki Polskiej

Poznań, 30 listopada – 2 grudnia 1998 r.

4. Informatycy i użytkownicy informatyki

Postęp techniki informatycznej sprawia, że w potocznym odbiorze zacie-
ra się różnica między informatykiem a dobrze przygotowanym użytkowni-
kiem. Zanikanie takiego podziału prowadzi jednak do zaniechania wyma-
gania profesjonalizmu i w konsekwencji procesy informatyzacji stają się
pasmem kosztownych pomyłek i nieporozumień.

Wbrew sloganom reklamowym, efektywne wykorzystanie informatyki wy-
maga od użytkownika wiedzy adekwatnej do złożoności zadań, które reali-
zuje. Budowę i rozwijanie systemów informatycznych należy powierzać je-
dynie specjalistom, przygotowanym zawodowo w tym właśnie zakresie.

Użytkownicy informatyki

Użytkownikiem informatyki jest każdy, kto w pracy, w domu lub w innym
miejscu korzysta – nawet incydentalnie – z komputera, począwszy od do-
stępu do Internetu, poprzez pisanie tekstów, korzystanie z gier, aż do wy-
korzystywania zaawansowanych systemów informacyjnych.

Szczególną grupą użytkowników są kadry kierownicze urzędów i przedsię-
wzięci, które podejmują decyzje finansowe o poziomie inwestycji informa-
tycznych. Użytkownicy ci – zwani nabywcami informatyki – mają do speł-
nienia ważną rolę w tworzeniu racjonalnej infrastruktury informatycznej.
Muszą więc dysponować stosowną wiedzą o technikach informatycznych.

W kształtowaniu poziomu wiedzy użytkowników ogromną rolę mają do
odegrania czasopisma i pozostałe media. Dojrzałość i obiektywność prezen-
towanych w mediach opinii ma trudne do przecenienia znaczenie. Warto
podkreślić, że rozliczne „dodatki komputerowe” i ulotne publikacje z racji
czysto propagandowego charakteru wprowadzają wiele zamętu. Równocze-
śnie, duży niepokój rodzi brak odniesienia do zagadnień informatyzacji
w wiodących audycjach informacyjnych. W porównaniu z mediami w kra-
jach rozwiniętych, dysproporcja informacyjna w tym zakresie jest wprost
szokująca.

Informatycy

Kongres nie podjął się podania definicji, kim jest „informatyk”, chociaż podjęto dyskusję na temat zawodu informatyka. Między innymi stwierdzono konieczność opracowania programów kształcenia dla różnych specjalistów informatyki z jednoczesną akredytacją programów nauczania. Obecna sytuacja, w której różne nieprofesjonalne szkoły oraz kursy nadają dyplomy informatyka, prowadzi do powstania już znaczącej grupy słabo wykształconych informatycznie pracowników.

Środowisko informatyczne stwierdziło również konieczność podjęcia dyskusji nad etyką zawodową informatyków, którzy swoją złą pracą lub nieodpowiedzialnym działaniem mogą powodować znaczące szkody finansowe, a ich niedopracowane produkty mogą być niebezpieczne dla zdrowia i życia ich użytkowników.

Jednym z elementów poprawy jakości pracy i profesjonalizmu informatyków powinno być wprowadzenie stopni specjalizacyjnych, potwierdzających nowe umiejętności i doświadczenie w określonych specjalnościach informatycznych.

Wzorem innych zawodów, zajmujących się projektowaniem nowych produktów, produkty informatyczne – sprzętowe i programowe – powinny być podpisywane przez ich twórców oraz przez osoby sprawdzające poprawność rozwiązań. Celem takiego postępowania jest wprowadzenie odpowiedzialności twórcy za jakość i bezpieczeństwo zaprojektowanego przezeń produktu. Oczywiście, równocześnie należy określić relacje pomiędzy twórcami a producentami co do zakresu odpowiedzialności za wytworzone produkty.

Środowisko informatyczne stwierdziło konieczność podjęcia dyskusji nad etyką zawodową informatyków.

Informatycy mają obowiązek posługiwania się poprawnym językiem polskim, zwłaszcza tam, gdzie użytkownik komunikuje się z systemem lub zapoznaje ze sposobem jego funkcjonowania. Nie oznacza to jednak wymuszonego tłumaczenia określeń tych elementów techniki informatycznej, które pochodzą z zagranicy i nie są bezpośrednio widziane przez użytkowników informatyki.

Nie należy tolerować działań zagranicznych dostawców, którzy wprowadzają na rynek produkty niezgodne z polskimi i międzynarodowymi normami. Negatywnym przykładem jest różnorodność kodowania polskich znaków diakrytycznych, która utrudnia komunikację użytkowników produktów pochodzących od różnych producentów. Polska norma jest w tym zakresie jednoznaczna i powinna być stosowana.

Informatycy mają obowiązek posługiwania się poprawnym językiem polskim.

5. Zastosowania i wdrożenia

Efektywność zastosowań informatyki zależy istotnie od stopnia przygotowania osób zamawiających systemy informatyczne. Dotyczy to umiejętności precyzyjnego sformułowania potrzeb oraz oczekiwań zamawiających i bezpośrednich użytkowników.

Realizacja państwowych przedsięwzięć informatycznych sięga znacznie dalej niż usprawnienie działań administracji. Przedsięwzięcia takie – szczególnie te większe – mają ogromny wpływ na kształtowanie się „kultury informatycznej” w całym kraju. Niedociągnięcia lub wręcz fiasko dużych projektów kształtują obiegowe negatywne opinie na temat roli informatyki.

Administracja rządowa i samorządowa

Nowa struktura administracji rządowej i samorządowej wymaga unowocześnienia zarządzania państwem oraz usprawnienia obsługi obywateli. Konieczne staje się dostosowanie standardów obsługi obywateli i systemów podejmowania decyzji do wymogów Unii Europejskiej i NATO.

Negatywnie oceniany jest stan zaawansowania realizacji i wdrożeń kluczowych systemów informatycznych niezbędnych dla sprawnego funkcjonowania administracji i gospodarki. Podstawowymi przyczynami tego stanu są:

- generalnie wysoki stopień złożoności tego typu systemów, co na całym świecie prowadzi do kłopotów z ich realizacją (w Stanach Zjednoczonych ok. 60% dużych przedsięwzięć informatycznych kończy się z opóźnieniem, przekracza zaplanowane budżety lub jest zarzucana),
- brak odpowiedniej wiedzy w kręgach politycznych i gospodarczych państwa o znaczeniu zastosowań informatyki dla sprawnego funkcjonowania administracji oraz zarządzania państwem,
- brak odpowiednio wyszkolonych i mających odpowiednie kompetencje kadr informatycznych, rozumiejących potrzeby administracji i znających technikę informatyczną,
- brak wyraźnie zdefiniowanych zapotrzebowań na informację źródłową, przepływ, zbieranie, przetwarzanie i wykorzystywanie informacji,
- brak środków finansowych oraz innych metod finansowania systemów informatycznych w administracji rządowej i samorządowej.

Niedostateczna wiedza o znaczeniu zastosowań informatyki w administracji rządowej jest wynikiem:

- braku zainteresowania rządu zagadnieniami informatyki,
- braku stabilnej kadry odpowiadającej za zagadnienia informatyczne w administracji, która nie podlegałaby wymianie wraz ze zmianami w układzie sił politycznych,
- zbyt słabego umocowania prawnego i zaplecza merytorycznego dla pełnienia przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji roli koordynatora zastosowań informatyki w administracji,
- braku kadr mających odpowiednie przygotowanie menedżerskie (kształcenie w Krajowej Szkole Administracji Publicznej nie jest w tym zakresie wystarczające),
- niechęci do ujednoczenia, uproszczenia i uzyskania jednoznaczności procedur funkcjonowania administracji w celu umożliwienia ich algorytmizacji.

Brak odpowiednich kadr informatycznych w administracji wynika z:

- niewłaściwego umocowania decyzyjnego w strukturach służby cywilnej zarządzających systemami informatyczno-informacyjnymi państwa,
- bardzo niskiego poziomu wynagrodzeń specjalistów, co powoduje ich przechodzenie do przedsiębiorstw prywatnych,
- niedostatecznego określenia poziomu wymaganych kompetencji od stanowisk informatycznych w administracji,
- braku wypracowanych rozwiązań organizacyjnych dla informatyki w strukturach administracji samorządowej.

Szczupłość środków finansowych przeznaczonych na zastosowania informatyki w administracji jest wynikiem:

- braku wielu regulacji prawnych, umożliwiających efektywniejsze gospodarowanie środkami budżetowymi przy wykorzystaniu systemów informatycznych,
- braku mechanizmów oceny sprawności i kosztów funkcjonowania administracji w zależności od zastosowań nowoczesnych systemów zarządzania oraz powszechnego wykorzystania systemów informacyjnych,
- braku skoordynowanej strategii rozwoju systemów informacyjnych mających znaczenie dla funkcjonowania państwa i gospodarki.

Nowa struktura administracji rządowej i samorządowej wymaga unowocześnienia zarządzania oraz usprawnienia obsługi obywateli.

5. Zastosowania i wdrożenia

Szansą na przyspieszony rozwój zastosowań informatyki w administracji jest dokonująca się reforma państwa. Jak pokazuje doświadczenie ostatnich lat, fundamentalne reformy wdrażane w sektorze publicznym są nie do zrealizowania bez zastosowania nowoczesnych technik informatycznych.

Swobodny przepływ i wymiana informacji pomiędzy obywatelami jest jednym z podstawowych filarów demokracji. W dobie reformy administracyjnej, większy dostęp obywateli do informacji pozwoli im na pełniejsze uczestniczenie w podejmowaniu decyzji ich dotyczących, przede wszystkim na szczeblu samorządowym. W życiu publicznym, podobnie jak i w przemyśle, zastosowanie narzędzi teleinformatyki umożliwi i wymusi rozproszenie procesu decyzyjnego, uproszczenie i przesunięcie go na niższy szczebel zarządzania.

Elementem wzmacniania demokracji w Państwie powinno być powszechne zastosowanie Internetu do komunikacji pomiędzy administracją a obywatelem w celu szerszego upowszechniania informacji, wypełniania procedur i umożliwienia łatwego kontaktu obywatela z urzędem.

Racjonalne wdrożenie technik informatycznych musi być jednakże poprzedzone opracowaniem strategii państwa w zakresie ich stosowania w nowoczesnym sektorze publicznym. Wypracowanie tej strategii zależy w takiej samej mierze od organów państwa, jak i od środowiska dostawców technik informatycznych. Strategia ta powinna objąć zarówno elementy organizacyjne, jak i sposoby wdrażania, finansowania, a także sposoby oceny skuteczności zastosowanych rozwiązań pod kątem ich ekonomicznej efektywności.

Gospodarka elektroniczna

Szybki rozwój Internetu oraz handlu elektronicznego w skali światowej oznacza dla naszego kraju nowe możliwości rozwoju, chociaż zjawisko to można jeszcze traktować jako marginalne w Polsce.

Zastosowanie narzędzi teleinformatyki umożliwi i wymusi rozproszenie procesu decyzyjnego i przesunięcie go na niższy szczebel zarządzania.

Przyczynami powolnego rozwoju tych technik w Polsce są:

- brak uregulowań prawnych i technik zapewniających bezpieczeństwo przeprowadzanych transakcji,
- brak odpowiedniej infrastruktury telekomunikacyjnej oraz stosunkowo niskie nasycenie komputerami z dostępem do Internetu w gospodarstwach domowych,
- ograniczone rozpowszechnienie systemu płatności bezgotówkowych oraz obawy związane z możliwością dokonywania kradzieży danych przy wykorzystywaniu ich w transakcjach zawieranych w pełni drogą elektroniczną,
- przekonanie klientów w Polsce o słabej jakości i rzetelności w dostawie zamawianych tą drogą towarów i usług.

Przeszkodą w upowszechnieniu szeregu nowych rozwiązań jest opóźnienie rozszerzania tradycyjnych metod identyfikacji osób i przedmiotów o zapis w postaci nadającej się do odczytu w systemach informatycznych. Wobec planowanej wymiany dowodów osobistych, praw jazdy, tablic rejestracyjnych itd., już teraz powinny zostać podjęte decyzje dotyczące stosowania nowych technik. Równocześnie z wprowadzaniem nowych metod identyfikacji, państwo musi jednak zadbać o przestrzeganie praw człowieka, tak by posiadacz elektronicznego identyfikatora w pełni znał treść zapisów, jak również by dostęp do zapisu elektronicznego nie mógł nastąpić bez jego wiedzy i zgody.

Pozytywnym krokiem w kierunku upowszechniania Internetu oraz gospodarki elektronicznej byłoby usunięcie wymagań wypełniania dokumentów (np. świadectw szkolnych) jedynie pismem ręcznym.

Komunikacja obywatela oraz firmy z administracją państwową musi być organizowana tak, by nie wiązała użytkownika, ani z określonym programem (nawet jeśli jest dystrybuowany za darmo) ani z określoną platformą systemu operacyjnego.

Szybki rozwój Internetu i handlu elektronicznego w skali światowej oznacza dla naszego kraju nowe możliwości rozwoju.

6. Nauka, edukacja i szkolenia

Nauka

Zadaniem 2. Kongresu nie było podsumowanie osiągnięć naukowych w zakresie informatyki w Polsce, ani wytyczanie kierunków dalszych badań. Zwrócono jednakże uwagę na pewne niepokojące tendencje, które wymagają pilnych działań ze strony państwa.

W ostatnich latach obserwuje się wyraźny spadek zainteresowania młodych informatyków podejmowaniem pracy naukowej. Postępuje proces starzenia się kadry badawczej, która ulega odtworzeniu tylko w niewielkim stopniu. Przyczyną tego procesu jest duże zapotrzebowanie na twórczych informatyków na rynku pracy przy bardzo niskich płacach w uczelniach i instytutach badawczych.

Jest rzeczą oczywistą, że kształcenie informatyków o wysokich kwalifikacjach nie jest możliwe bez kadry naukowej, prowadzącej badania na poziomie zapewniającym kontakt z nauką światową. Liczenie na to, że twórczych informatyków kształcić będą licznie powstające szkoły o charakterze czysto komercyjnym, jest niebezpiecznym złudzeniem.

W ostatnich latach obserwuje się wyraźny spadek zainteresowania młodych informatyków podejmowaniem pracy naukowej.

Dzięki środkom z Komitetu Badań Naukowych i wysiłkowi środowiska naukowego powstała w Polsce w ostatnich latach nowoczesna infrastruktura informatyczna, zapewniająca dziś minimalne warunki uprawiania wszelkiej działalności naukowej w Polsce. Infrastruktura ta stanowi jednocześnie ofertę nauki dla innych sektorów, w tym administracji rządowej i samorządowej. Należy uczynić wszystko, by infrastruktura ta oraz wdrażane w niej i testowane usługi sieciowe nowej generacji mogły się rozwijać zgodnie z trendami światowymi, gdyż ma to znaczenie strategiczne dla państwa.

W krajach rozwiniętych istotna część środków na rozwój badań w zakresie informatyki pochodzi od dużych firm informatycznych. W Polsce tego rodzaju firm jak dotąd jeszcze nie ma, stąd szczególna rola państwa w ochronie gasnącego potencjału naukowego i edukacyjnego w tej dziedzinie, które powinno budowie społeczeństwa informacyjnego nadać strategiczny priorytet. Konsekwencją takiego uznania winno być również potraktowanie badań i kształcenia w zakresie informatyki w sposób priorytetowy. Brak takich działań pozbawi nas suwerenności w tej strategicznej, decydującej o nowoczesności i konkurencyjności dziedzinie.

Politykę innowacyjną państwa wspierać powinna aktywizacja współpracy środowisk informatycznych w nauce i w przemyśle. Szczególną okazję ku temu stanowi przystąpienie Polski do 5. Programu Ramowego Badań, Rozwoju Technicznego i Prezentacji prowadzonego przez Unię Europejską. Stwarza on polskim jednostkom naukowym oraz małym i średnim przedsiębiorstwom możliwość współpracy z najlepszymi europejskimi ośrodkami informatycznymi.

Edukacja

W procesie edukacyjnym istotne jest rozdzielenie edukacji użytkowników od edukacji informatyków, a także rozróżnienie szans, jakie daje edukacji zastosowanie technik teleinformatycznych od samego nauczania o tych technikach.

Obecnie rozwój informatyzacji limitowany jest brakiem przygotowanych do zawodu kadr. Konieczne jest więc zwiększenie liczby studentów różnych specjalności informatycznych. Warunkiem realizacji tego zadania jest stworzenie skutecznego mechanizmu powstrzymującego odchodzenie kadr dydaktycznych z pracy na uczelniach.

W celu właściwego przygotowania społeczeństwa do masowego korzystania z technik teleinformatycznych należy rozszerzać i aktywnie realizować Narodowy Program Edukacji Informatycznej, którego celem jest wprowadzenie powszechnej edukacji informatycznej w szkolnictwie podstawowym i średnim. Warunkiem jego powodzenia jest znaczące zwiększenie dotacji dla szkół objętych tym programem. Szczególną szansę efektywnego wykorzystania środków stwarza przejście finansowania szkół przez samorządy lokalne.

Przeprowadzana obecnie reforma szkolnictwa powinna uwzględniać problematykę edukacji informatycznej społeczeństwa. Nasylenie szkół komputerami (1 komputer średnio na 95 uczniów szkoły podstawowej oraz 36 uczniów szkoły średniej w 1998 roku) jest niewystarczające do realizacji tego zamierzenia.

Należy realizować Narodowy Program Edukacji Informatycznej.

7. Produkcja i dostawy

Rozwój polskiego rynku informatycznego w coraz większym stopniu jest uzależniony od rozwoju rynku usług telekomunikacyjnych, a sam z kolei ma coraz większy wpływ na techniczne unowocześnienie infrastruktury telekomunikacyjnej. Dlatego też w wielu przypadkach możemy mówić o rynku teleinformatycznym.

Firmy działające na polskim rynku informatycznym podlegają ciągłym zmianom i reorganizacjom. W Polsce w latach 1995–1998 dokonały się następujące zmiany:

- wyodrębniła się czołówka około 10 największych firm informatycznych z przewagą polskiego kapitału, notowanych na giełdzie lub przygotowujących się do wejścia na nią,
- największe z tych firm, dzięki zgromadzonym kapitałom szybko wzrastają poprzez zakup firm mniejszych, konsolidując się w większe grupy,
- polskie oddziały firm zagranicznych powoli zwiększają swoją obecność na rynku, ale bez znaczących jeszcze inwestycji kapitałowych,
- zmniejszyła się rola firm składających komputery,
- większość firm dystrybucyjnych została przejęta przez firmy zagraniczne,
- powstaje rynek usług internetowych, zajęty przez wiele małych i młodych firm, ale i tutaj zauważa się już dążenie do konsolidacji przy udziale kapitału i firm zagranicznych.

W sektorze informatycznym pracuje w Polsce około 50 tysięcy osób, głównie młodych i dobrze wykształconych. Dalszy wzrost sektora jest zagrożony, gdyż zaczyna już brakować odpowiednio wykształconych kadr technicznych i zarządzających. Dodatkowo następuje odpływ wartościowych kadr za granicę.

Zaczyna już brakować odpowiednio wykształconych kadr technicznych i zarządzających.

Znaczącymi zagrożeniami dla kondycji finansowej firm są:

- niejasne prawo podatkowe i celne, szczególnie w zakresie zasad opodatkowania obrotem licencjami i prawami użytkowania oprogramowania, a w tym rozbieżności w interpretacji przepisów przez poszczególne izby skarbowe oraz nawet w orzecznictwie administracyjnym,
- powszechne naruszanie prawa autorskiego przez masowe kopiowanie kradzionego oprogramowania i jego sprzedaży poza obrotem podatkowym, przy niewystarczających działaniach organów ścigania oraz prawie całkowitym braku skuteczności działania sądów,
- prowadzenie przez zamawiających przetargów bez rozstrzygnięć, przy żądaniu wysokich wadliwych i zabezpieczeń,
- oczekiwanie przez niektórych z zamawiających nienależnych gratyfikacji za wybór oferty.

Pozytywnym faktem jest zarządzanie polskimi oddziałami firm zagranicznych przez menedżerów z Polski, ale jeszcze w niewielkim stopniu Polacy mają wpływ na działalność tych firm na poziomie Europy czy świata.

Koniecznym jest przekonanie zarządów firm zagranicznych o traktowaniu Polski (i innych krajów Europy Centralnej) na równi z krajami Unii Europejskiej pod względem organizacji zarządzania oraz poziomu inwestycji. Dotyczy to w szczególności inwestycji w centra badawczo-rozwojowe i zakłady tworzące znaczącą wartość dodaną. Pomocna w tym byłaby odpowiednia polityka rządu wobec inwestorów zagranicznych.

Potwierdziła się pozytywna rola samorządu gospodarczego oraz organizacji informatycznych w kształtowaniu reguł funkcjonowania rynku teleinformatycznego, która godząc różne interesy potrafi skutecznie oddziaływać na legislację oraz administrację w Polsce, a czasem również w Unii Europejskiej.

***P**olski przemysł teleinformatyczny powinien poszerzać swoje działanie na rynki zagraniczne, współpracując zwłaszcza w produkcji oprogramowania.*

8. Legislacja informatyzacji

Informatyka jest dziedziną, która rozwija się tak szybko, że nieustannie generuje nowe problemy i zagadnienia, które wymagają opracowywania stosownych regulacji prawnych. Dla środowiska informatycznego najważniejszymi regulacjami prawnymi, które weszły w życie w minionych kilku latach, są ustawy o:

- łączności z 1990 roku (z późniejszymi nowelizacjami),
- prawie autorskim i prawach pokrewnych z 1994 roku,
- zamówieniach publicznych z 1994 roku.
- ochronie danych osobowych z 1997 roku.

Uchwalenie ustawy o ochronie danych osobowych jest realizacją jednego z postulatów 1. Kongresu Informatyki Polskiej. Co więcej, problematyka ochrony prywatności doczekała się regulacji w przepisach nowej Konstytucji. Proces wdrażania tej ustawy ujawnia jednak szereg problemów związanych z rozporządzeniami wykonawczymi i procedurami, które nie zawsze są praktycznie wykonalne (np. rozporządzenie dotyczące rejestracji zbiorów danych). Dla uniknięcia wielu problemów technicznych środowisko informatyczne powinno być szerzej konsultowane przy wdrażaniu tej ustawy.

Mimo dobrej ustawy o prawie autorskim i znacznego wysiłku organizacji informatycznych na rzecz propagowania tego prawa, skala piractwa komputerowego w Polsce nadal zmniejsza się w stopniu niezadowalającym. Przynosi to wciąż wielkie straty zarówno twórcom, producentom i dystrybutorom oprogramowania, jak i państwu, które traci znaczne wpływy podatkowe ginące teraz w szarej strefie.

Uchwalenie ustawy o ochronie danych osobowych jest realizacją jednego z postulatów 1. Kongresu Informatyki Polskiej.

8. Legislacja informatyzacji

Podstawową przyczyną tego stanu rzeczy jest bardzo słabe egzekwowanie prawa autorskiego przez instytucje wymiaru sprawiedliwości, które sprawy związane z naruszaniem praw autorskich rozpatrują wyjątkowo długo i kwalifikują zwykle jako zjawiska o „znikomej szkodliwości społecznej”. Prawna pobłażliwość dla piractwa komputerowego rozzuchwała komputerowych złodziei i widać już, że do zwalczania piractwa trzeba będzie wkrótce stosować metody walki z przestępczością zorganizowaną. W pracach nad dalszym doskonaleniem ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych należy zwrócić uwagę na problem prawnej ochrony baz danych, które nie mają cech dzieła w rozumieniu prawa autorskiego. Ich główną, często nie-małą wartością, jest zestawienie danych, które wcześniej były rozproszone w różnych źródłach. Brak odpowiednich regulacji w tym zakresie jest jedną z nielicznych niezgodności prawa polskiego z dorobkiem prawnym wspólnot europejskich.

Postęp techniki informatycznej rodzi potrzebę kolejnych regulacji prawnych. Przy ich opracowywaniu należy szczególnie zadbać o właściwe procedury wdrożeniowe, które powinny być konsultowane ze środowiskiem informatycznym już w fazie tworzenia prawa, a nie dopiero po jego uchwaleniu. Informatyka ma bowiem szczególną rolę do spełnienia w zadbaniu o właściwą algorytmizację prawa, która zapewni jego jednoznaczność i zupełność.

Szczególnym hamulcem rozwoju zastosowań informatyki zarówno w sektorze publicznym, jak i w gospodarce, jest brak prawnej regulacji statusu dokumentu i podpisu elektronicznego, tak aby każdy dokument mógł być stworzony za pomocą komputera.

Należy się jednak liczyć z tym, że technika zawsze będzie wyprzedzać prawo i wiele zjawisk, przez dłuższy lub krótszy okres, nie będzie uregulowanych prawnie. Zresztą nie wszystko poddaje się takim regulacjom. Dlatego oprócz dobrego prawa, należy pamiętać o stosowaniu w codziennej praktyce zasad moralnych i kodeksów etyki zawodowej. Ich opracowywanie, popularyzacja i przestrzeganie powinno być polem działania środowiskowych organizacji informatycznych.

Hamulcem przyspieszenia rozwoju zastosowań informatyki jest brak prawnej regulacji statusu dokumentu i podpisu elektronicznego.

9. Kultura a informatyka

Wielu artystów poszukuje w technikach informatycznych nowej szansy swojej ekspresji. Media się globalizują, ale też indywidualizują, zwiększając swobodę wyboru.

Sztuka może być tworzona wspólnie w cyberprzestrzeni, która pozwala przekraczać ograniczenia ciała, a jedyne ograniczenie stanowi wyobraźnia. Wirtualna reklama (korzystając z technik informatycznych pokazuje rzeczy i zdarzenia nieistniejące w jakiegokolwiek rzeczywistości) w mediach zwiększa możliwość manipulacji. Jest to tym groźniejsze, że odbiorcy nie są przygotowani na krytyczne odbieranie tych informacji.

Telekomunikacja, informatyka i telewizja zaczynają się wzajemnie przenikać, tworząc jedną globalną infrastrukturę. Trend ten powoduje nie tylko integrację usług telekomunikacyjnych, informatycznych i medialnych, lecz także szybką popularyzację nowoczesnych technik, stwarzając możliwości rozwoju nowych usług, wykorzystujących nieznane dotąd środki wyrazu.

Wolny rynek nie służy kulturze, a więc w świecie społeczeństwa informacyjnego obowiązkiem państwa jest stworzenie warunków dla propagowania lokalnych tradycji. Nie może to jednak polegać na zakazywaniu lub nakazywaniu. Polityka wobec mediów masowych powinna pozostawiać odbiorcom swobodę wyboru.

Wolny rynek nie służy kulturze, a więc w świecie społeczeństwa informacyjnego obowiązkiem państwa jest stworzenie warunków dla propagowania lokalnych tradycji.

10. Problem roku 2000

Problem roku 2000 (PR2000) jest nie tylko problemem informatycznym, ale przede wszystkim problemem gospodarczym, społecznym, a tym samym politycznym. Wiele instytucji i organizacji zajmuje się działaniami prowadzącymi do zminimalizowania ewentualnych skutków spowodowanych PR2000, lecz niepokojące jest opóźnienie działań koordynacyjnych na szczeblu rządowym oraz często całkowity brak zainteresowania tym problemem szeregu organów państwowych i zarządów firm.

Dla zapewnienia sprawnego współdziałania środowiska oraz firm informatycznych z użytkownikami informatyki, Kongres przedstawił **Kodeks problemu roku 2000**, określający zasady postępowania pomiędzy dostawcami i użytkownikami środków informatyki, zalecając jego powszechne stosowanie.

PR2000 wymusza dokonanie porządków w eksploatowanych systemach oraz urządzeniach cyfrowych poprzez skompletowanie i uaktualnienie dokumentacji oraz zweryfikowanie konieczności użytkowania zainstalowanych systemów i oceny skutków ich ewentualnych awarii. PR2000 może spowodować również pozytywne zmiany w świadomości zarówno projektantów i producentów produktów informatycznych, jak i ich użytkowników, szczególnie w zakresie zwiększenia odpowiedzialności obu stron za jakość oraz bezpieczeństwo funkcjonowania instalowanego sprzętu cyfrowego oraz wdrażanych systemów informatycznych. PR2000 powinien doprowadzić do unormowania spraw zawodu informatyka i odpowiedzialności za szkody powodowane wadliwie zaprojektowanymi oraz wdrożonymi systemami z urządzeniami cyfrowymi oraz systemami informatycznymi. Unormowania takie, chociaż kłopotliwe dla wszystkich, w dłuższym okresie zapewnią prawidłowy rozwój informatyki i stworzą warunki do powstania dobrych i profesjonalnych produktów informatycznych.

Problem roku 2000 jest nie tylko problemem informatycznym, ale przede wszystkim problemem gospodarczym i społecznym, a tym samym politycznym.

Kodeks problemu roku 2000

1. Wszystkie informacje o możliwych zagrożeniach wynikających z błędnego funkcjonowania sprzętu i oprogramowania z powodu PR2000 powinny być upowszechniane bezpłatnie i jak najszerszej publikowane.
2. W informowaniu o PR2000 należy wyraźnie oddzielać udokumentowane fakty od domniemań, które są tylko przypuszczeniami o możliwych zagrożeniach.
3. Rolą mediów jest takie informowanie społeczeństwa o możliwych skutkach wystąpienia PR2000, aby nie powodować niepotrzebnej paniki oraz przesadnych obaw co do zakresu tych skutków.
4. Firmy, będące producentami produktów nieodpornych na PR2000 mają obowiązek poinformować o tym wszystkich swoich klientów i zaproponować im możliwe rozwiązania przy najniższych oraz rozłożonych w czasie kosztach takich konwersji.
5. Firmy zajmujące się profesjonalnymi konsultacjami w zakresie rozwiązywania PR2000 mają obowiązek rzetelnie informować klienta o rzeczywistej niezawodności swoich rozwiązań i udzielać gwarancji na wykonane przez siebie prace. W ostateczności powinny odstępować od wykonania prac, jeżeli nie mogą zagwarantować klientowi odporności na PR2000.
6. Wszyscy informatycy oraz osoby odpowiedzialne za funkcjonowanie szeroko pojętych systemów informatycznych mają obowiązek na bieżąco informować swoje kierownictwo o możliwych zagrożeniach wynikających z PR2000 oraz podejmować wszelkie działania, w miarę swoich środków i możliwości, przeciwdziałające takim zagrożeniom.
7. Każdy informatyk działający w zawodzie oraz osoba związana zawodowo z informatyką ma obowiązek stale uzupełniać swoją wiedzę na temat PR2000 i korzystać z niej w każdej chwili realizacji swoich zadań zawodowych.
8. Eksperti, specjalizujący się w PR2000, mają obowiązek rzetelnie informować swoich klientów oraz słuchaczy o PR2000, nie wykorzystując swojej merytorycznej przewagi do nakłaniania ich do postępowania powodującego wydawanie środków finansowych ponad niezbędne potrzeby.
9. Wszelkie przypadki nierzetelnego traktowania użytkowników informatyki przez firmy oraz osoby dotyczące PR2000, powinny być powszechnie oceniane jako szczególnie naganne.
10. Organizacje środowiska informatycznego mają obowiązek aktywnie włączyć się w procesy informowania społeczeństwa o stopniu zagrożenia z powodu PR2000 oraz gromadzić i rozpowszechniać informacje dotyczące stopnia tego zagrożenia.

Dziesięć zaleceń

2. Kongresu Informatyki Polskiej

1. Podstawą rozwoju społeczeństwa informacyjnego, mającego być aktywnym członkiem społeczności Unii Europejskiej, jest racjonalne wykorzystanie teleinformatyki.
2. Administracja państwa powinna precyzyjnie określić swoje zadania dotyczące rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce, jak również określić oczekiwania w stosunku do sektora teleinformatycznego i użytkowników.
3. Dla prawidłowego rozwoju społeczeństwa informacyjnego konieczna jest powszechna edukacja w zakresie efektywnego wykorzystywania środków teleinformatyki.
4. Konieczne jest zmodyfikowanie szkolnictwa wyższego w celu zapewnienia rozwoju kadr dydaktycznych i naukowych, mogących kształcić nowe pokolenia specjalistów informatyki.
5. Od osób pracujących w zawodzie informatyka powinien być wymagany, wynikający z właściwego wykształcenia, profesjonalizm gwarantujący jakość i odpowiedzialność za wynik wykonywanej pracy.
6. Stanowienie prawa musi być dokonywane z weryfikacją jego spójności oraz wewnętrznej integralności, aby zminimalizować negatywne skutki niejednoznacznych zapisów.
7. Pilnym zadaniem władzy wykonawczej jest zapewnienie egzekwowania prawa autorskiego, szczególnie w odniesieniu do masowego, nielegalnego kopiowania oprogramowania.
8. Stymulowanie rozwoju elektronicznej gospodarki wymaga uchwalenia statusu prawnego dokumentu i podpisu elektronicznego oraz wprowadzenia ekonomicznych preferencji dla podmiotów stosujących techniki teleinformatyczne.
9. Należy dążyć do znoszenia barier w rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej kraju, a szczególnie w zakresie transmisji danych.
10. W celu promowania polskiej kultury i sztuki w kraju oraz za granicą należy również wykorzystywać nowoczesne techniki multimedialne.

2. Kongres Informatyki Polskiej

Komitet Honorowy

Prof. dr hab. inż. **Zdzisław Bubnicki**

Instytut Sterowania i Techniki Systemów
Politechnika Wroclawska

Prof. dr hab. inż. **Wojciech Cellary**

Katedra Technologii Informatycznych
Akademia Ekonomiczna w Poznaniu

Minister **Ryszard Czarnecki**

Członek Rady Ministrów

Mgr **Marek Czekalski**

Przewodniczący Rady Unii Metropolii Polskich

Prof. dr hab. **Piotr Dembiński**

Instytut Podstaw Informatyki
Polskiej Akademii Nauk

Prof. dr hab. inż. **Zbigniew Huzar**

Centrum Informatyczne, Politechnika Wroclawska

Prof. dr hab. **Leon Lukaszewicz**

Emerytowany profesor informatyki w Instytucie
Podstaw Informatyki Polskiej Akademii Nauk

Prof. dr hab. **Jan Madey**

Prorektor Uniwersytetu Warszawskiego

Prof. dr hab. inż. **Eugeniusz Mitkowski**

Przewodniczący Kolegium Rektorów
Uczelni m. Poznania

Prof. dr hab. **Marek Niezgódka**

ICMMiK, Uniwersytet Warszawski

Prof. dr hab. **Zdzisław Pawlak**

Instytut Informatyki Teoretycznej i Stosowanej
Polskiej Akademii Nauk

Prof. dr hab. **Maciej M. Sysło**

Instytut Informatyki, Uniwersytet Wroclawski

Prof. dr hab. inż. **Ryszard Tadeusiewicz**

Rektor Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie

Wicepremier **Janusz Tomaszewski**

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

Prof. dr hab. inż. **Jan Węglarz**

Instytut Informatyki, Politechnika Poznańska

Prof. dr hab. inż. **Stefan Węgrzyn**

Instytut Informatyki Teoretycznej i Stosowanej
Polskiej Akademii Nauk

Prof. dr hab. **Tadeusz Wierzbicki**

Instytut Informatyki w Zarządzaniu
Uniwersytet Szczeciński

Prof. dr hab. inż. **Andrzej Wiszniewski**

Przewodniczący Komitetu Badań Naukowych

Prof. dr hab. inż. **Jan Zabrodzki**

Instytut Informatyki, Politechnika Warszawska

Prof. dr hab. inż. **Krzysztof Zieliński**

Instytut Informatyki
Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie

2. Kongres Informatyki Polskiej odbył się w dniach 30 listopada – 2 grudnia 1998 roku w Poznaniu. Do Kongresu przygotowywano się prawie rok opracowując jego założenia oraz tematykę sesji.

W Kongresie wzięli udział przedstawiciele Parlamentu, Rządu, władz wojewódzkich i samorządowych oraz środowisk akademickich.

Kongres zgromadził ponad 300 uczestników reprezentujących środowiska uczelniane, użytkowników zastosowań informatyki, firmy szkoleniowe oraz firmy produkujące i sprzedające produkty informatyczne.

Celem Kongresu była ocena zmian zachodzących w stanie informatyki w Polsce od 1. Kongresu oraz nakreślenie szans i warunków jej rozwoju w najbliższych latach. Dyskusje na sesjach pozwoliły na szeroką wymianę poglądów i opinii osób pochodzących z różnych środowisk: nauki, edukacji, zastosowań oraz produkcji i dostaw. Uczestnicy Kongresu starali się konstruktywnie oceniać możliwości rozwoju informatyki.

Jednocześnie nie pominięto oceny czynników, które znacząco ograniczają te możliwości lub mogą w najbliższych latach spowodować trudności. Jednym z takich podnoszonych zagadnień były warunki finansowe uczelni wyższych.

Szczególnym dokonaniem Kongresu jest przyjęcie tekstu *Paktu na rzecz budowy Społeczeństwa Informatycznego w Polsce*. Pakt ten ma być podstawą programową Forum Społeczeństwa Informatycznego, które, skupiając przedstawicieli różnych profesji, będzie dyskutować i oceniać metody i skutki tworzenia nowoczesnego społeczeństwa europejskiego, w pełni korzystającego z możliwości, jakie daje najnowsza technika informatyczna.

Drugim ważnym aktem, przyjętym na kongresie, był *Kodeks problemu roku 2000*, który jednoznacznie określa zasady postępowania środowiska informatycznego w kontekście istnienia poważnych zagrożeń dla funkcjonowania społeczeństw z powodu błędu informatycznego zależnego od dwóch cyfr.

Podsumowaniem kongresu jest niniejszy raport, który poszerza opinie zawarte w raporcie

1. Kongresu i ma stanowić podstawę do dalszych dyskusji i analiz w kolejnych latach.

Organizatorem kongresu był Komitet Programowy złożony z przedstawicieli zgłoszonych przez sześć organizacji informatycznych:

- Polską Izbę Informatyki i Telekomunikacji (PIIT),
- Polskie Towarzystwo Informatyczne (PTI),
- Stowarzyszenie Rozwoju Systemów Otwartych (SRSO),
- Stowarzyszenie Polski Rynek Oprogramowania „PRO”,
- Stowarzyszenie ds. Audytu i Kontroli Systemów Informatycznych (ISACA),
- Stowarzyszenie Użytkowników Systemów Inżynierskich (SUSI),
- Naukowe Towarzystwo Informatyki Ekonomicznej (NTIE).

Organizatorem technicznym kongresu był

Oddział Wielkopolski Polskiego Towarzystwa Informatycznego

Kongres i raport były sponsorowane przez następujących 10 firm:

ComputerLand – sponsor główny
Andersen Consulting
Electronics For Imaging & Xerox
IBM Polska
Optimus
Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych
SAP Polska
Siemens
Solidex
ZETO

Rada Medialna Kongresu

Zbigniew Blewoński – *PCKurier*
Michał Bonarowski – *Gazeta Bankowa*
Jarosław Cichorski – *PC Magazine*
Juliusz Donajski – publikacje online
Andrzej Horodeński – *MRK* (obecnie *Teleinfo*)
Ewa Hutny – *Enter*
Krzysztof Król – *Wprost*
Tomasz Kulisiewicz – *Teleinfo*
Marek Młynarski – *TELECOMforum*
Andrzej J. Piotrowski – rzecznik prasowy Kongresu
Tadeusz Rogowski – *Netforum* (obecnie *UNIXforum*)
Stanisław M. Stanuch – *Gazeta Wyborcza*
Lesław Wawrzonek – *Informatyka*
Tomasz Zieliński – *Computer Reseller News*
Marek Zimniak – *Chip* (obecnie *PC Kurier*)
Zbigniew Zwierzchowski – *Rzeczpospolita*

Promocja Kongresu

AJP Communications
Edusoft
Studio Donajski

Komitet Programowy

Przewodniczący
Dr inż. **Wacław Iszkowski**
Prezes
Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji

Wiceprzewodniczący
Prof. dr hab. **Zdzisław Szyjewski**
Prezes
Polskiego Towarzystwa Informatycznego

Wiceprzewodniczący
Mgr **Dariusz Kupiecki**
p.o. Prezesa
Stowarzyszenia Rozwoju Systemów Otwartych

Skarbnik
Dr inż. **Marek Maniecki**
Członek Prezydium
Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji

Mgr **Agnieszka Boboli**
Wiceprzewodnicząca
Stowarzyszenia ISACA

Mgr inż. **Borys Czerniejewski**
Członek Zarządu Głównego
Polskiego Towarzystwa Informatycznego

Mgr inż. **Bogusław Dziarnowski**
Prezes
Stowarzyszenia Użytkowników Systemów
Inżynierskich

Mgr inż. **Piotr Fuglewicz**
Wiceprezes
Polskiego Towarzystwa Informatycznego

Mgr **Aleksander Frydrych**
Wiceprezes
Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji

Dr inż. **Marek Gondzio**
Wiceprezes
Stowarzyszenia Polski Rynek Oprogramowania

Dr hab. **Andrzej Marciniak**
Prezes Oddziału Wielkopolskiego
Polskiego Towarzystwa Informatycznego

Mgr inż. **Bogdan Michalak**
Stowarzyszenie Polski Rynek Oprogramowania

Mgr inż. **Jacek Niwichi**
Polskie Towarzystwo Informatyczne

Mgr inż. **Wiesław Paluszyński**
Polskie Towarzystwo Informatyczne

Mgr **Wojciech Popowski**
Prezes
Stowarzyszenia Polski Rynek Oprogramowania

Dr **Andrzej Pawlak**
Stowarzyszenie Rozwoju Systemów Otwartych

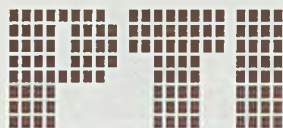
Prof. dr hab. **Bogdan Stefanowicz**
Naukowe Towarzystwo Informatyki
Ekonomicznej

Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji jest samorządem gospodarczym dla firm działających w sektorze teleinformatyki. Izba powstała w styczniu 1993 roku i zrzesza obecnie ponad 180 firm teleinformatycznych, zajmujących się produkcją i sprzedażą sprzętu komputerowego i telekomunikacyjnego, oprogramowania, szkoleniami oraz usługami konsultacyjnymi, serwisowymi oraz informacyjnymi i telekomunikacyjnymi.

Izba zajmuje się kształtowaniem wiarygodnego i działającego w warunkach wolnej konkurencji rynku teleinformatycznego w Polsce. Jest ona reprezentantem firm w podejmowaniu procesów decyzyjnych w sferze gospodarczej i administracyjnej. Podejmuje też działania na rzecz promowania najlepszych firm w Polsce i za granicą.

Izba, będąc współorganizatorem obu kongresów, z natury rzeczy reprezentowała na nim interesy firm producentów i dostawców, formułując w dyskusjach wnioski prowadzące do zracjonalizowania funkcjonowania rynku. Nasi przedstawiciele prezentowali stan, zagrożenia oraz szanse rozwoju. Istotne dla naszej działalności są też wnioski dotyczące kierunków legislacji informatyzacji, gdyż państwo może kształtować politykę gospodarczą i funkcjonowanie rynku jedynie poprzez dobrze i racjonalnie skonstruowane prawa. Stąd też bardzo ważne dla nas jest przyjęcie potrzeby legislacji w sferze informatyzacji, gdyż jest to jedyna droga. Dla sprawności konstruowania nowych systemów podkreślamy też konieczność weryfikowania tworzonych ustaw pod kątem możliwości ich łatwej algorytmizacji.

Izba, biorąc aktywny udział w przygotowaniach do obu kongresów oraz w opracowaniu raportów, podejmuje się również realizacji wielu wynikających z nich zadań. Będąc samorządem gospodarczym znaczącej liczby największych firm informatycznych i telekomunikacyjnych, ma ogromny wpływ na rozwój tego rynku. Reprezentując interesy firm, dba jednocześnie o dobro klientów, popierając tylko uczciwe zasady wolnej konkurencji na rynku. Izba ma istotne znaczenie dla godzenia interesów polskich i zagranicznych podmiotów gospodarczych oraz producentów i dostawców sprzętu w stosunku do producentów i dostawców oprogramowania. Izba łączy też firmy informatyczne z telekomunikacyjnymi, widząc w tym przyszłość rozwoju obu dziedzin łącznie.

Polskie Towarzystwo Informatyczne istnieje od 1980 roku. Jest najstarszym i największym polskim stowarzyszeniem skupiającym informatyków. Wśród jego dwóch tysięcy członków około połowa związana jest z wyższymi uczelniami i instytutami naukowymi. Pozostała część osób należących do PTI pracuje w różnych firmach, zajmując się w nich na ogół zastosowaniami informatyki. Struktura Towarzystwa powoduje, że łączy ono w sobie cechy stowarzyszenia naukowego z zadaniami swobodnego cechu zawodowego informatyków.

Do zadań statutowych PTI należą:

- popularyzacja informatyki w społeczeństwie,
- pomoc w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych swoich członków,
- reprezentowanie opinii środowiska informatycznego wobec decydentów.

Swoje zadania PTI realizuje poprzez organizowanie konferencji, szkół i seminariów. Organizowanych jest kilka dużych konferencji (w 1999 roku pięć konferencji o planowanej frekwencji ponad stu uczestników na każdej) oraz kilkadziesiąt spotkań, prezentacji i pokazów. Główną konferencją PTI jest jesienna szkoła w Mrągowie, która odbywa się regularnie od 1984 roku.

Polskie Towarzystwo Informatyczne brało i bierze czynny udział w życiu społecznym, zachowując do tej pory całkowitą niezależność. Od samego początku swego istnienia PTI domagało się realizacji ochrony praw autorskich w informatyce. Ogromne zasługi w popularyzacji tej tematyki ma Pierwszy Prezes, a obecny członek honorowy PTI, profesor Władysław M. Turski. Również pierwsze opracowanie na temat strategii rozwoju informatyki w Polsce przygotowało PTI na zlecenie ówczesnego wicepremiera, Leszka Balcerowicza.

PTI reprezentuje Polskę w CEPIS (Community of European Professional Informatics Societies) – europejskim stowarzyszeniu zawodowych towarzystw informatycznych. Jednym z owoców współpracy Polski z innymi państwami Europy na tym forum było opracowanie europejskiego systemu stopni zawodowych. Były prezes PTI – Piotr Fuglewicz – na ostatnim kongresie CEPIS został wybrany na stanowisko wiceprezesa tej organizacji ds. profesjonalnych.

PTI jest członkiem międzynarodowej Fundacji ECDL i od 1997 roku realizuje na terenie Polski, z dużym sukcesem, program upowszechniania Europejskiego Komputerowego Prawa Jazdy (European Computer Driving Licence).

Organem prasowym PTI jest Biuletyn, wydawany obecnie jako wkładka do najstarszego czasopisma informatycznego – *Informatyka*.

Polskie Towarzystwo Informatyczne

Zarząd Główny

ul. Żelazna 6

00-879 Warszawa

tel.: (0-22) 652-32-59

www.pti.org.pl

Oddział Dolnośląski
ul. Włodkowica 8
50-072 Wrocław

Oddział Górnośląski
ul. Św. Jana 10
40-012 Katowice

Oddział Mazowiecki
ul. Żelazna 6
00-879 Warszawa

Oddział Wielkopolski
ul. Piotrowo 3a
60-965 Poznań

Stowarzyszenie Rozwoju Systemów Otwartych istnieje od 1 kwietnia 1992 roku. Przez ten czas wniosło poważny wkład w upowszechnianie idei systemów otwartych i na trwałe zaistniało w środowisku informatycznym jako mocne forum dialogu i wymiany doświadczeń twórców i użytkowników informatyki.

Stawiając sobie szerzenie kultury informatycznej w Polsce za cel nadrzędny, SRSO w ciągu niespełna półtora roku stało się inicjatorem wielu liczących się wydarzeń o trudnej do przecenienia randze – w tym m. in. Forum Firm Komputerowych Europy Środkowo-Wschodniej (Kraków) czy serii spotkań w Łańsku, w trakcie których dyskutowano wiele istotnych dla polskiej informatyki kwestii. Ideą zrodzoną wewnątrz Stowarzyszenia było również rozpoczęcie i wspieranie prac, które zaowocowały powstaniem Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji. Współ z innymi organizacjami informatycznymi, SRSO przygotowywało i organizowało 1. i 2. Kongres Informatyki Polskiej.

Prowadząc prace nad polską wersją GOSiP, upowszechniając wiedzę o standardach systemów wymiany informacji i wspierając inicjatywy polskiego biznesu, SRSO aktywnie uczestniczyło również w dyskusjach toczących się na forum sejmowym i rządowym, dotyczących m. in. ustawy o prawie autorskim, kontyngentów i ceł. We współpracy z Biurem Informatyki URM kierowanym przez dr. Andrzeja Florczyka, wypracowaliśmy formułę prestiżowej nagrody w dziedzinie oprogramowania i działalności na rzecz administracji publicznej. Nagroda im. Stanisława Staszica wręczana w trakcie Międzynarodowych Targów Zarządzania Informacją „InfoMan” w Gdańsku poza nobilitacją krajowych produktów stała się również sposobem wspierania i nagradzania wysiłku polskich informatyków.

Prowadząc nadal działalność zmierzającą do propagowania wysokiej kultury informatycznej, zamierzamy ponadto zgodnie z wewnętrznymi ustaleniami:

- więcej uwagi i zainteresowania poświęcić problemom użytkowników systemów informatycznych, zacieśniając jednocześnie współpracę i wymianę doświadczeń ze środowiskiem firm skupionych wokół PIIiT i KIG,
- prowadzić bardziej intensywną działalność popularyzującą wiedzę o systemach otwartych poprzez organizowanie i udział w spotkaniach dyskusyjnych i seminariach, patronowanie wykładom poświęconym standardom systemów wymiany informacji,
- zająć się publikowaniem interesujących materiałów dotyczących szeroko rozumianej problematyki „open system”, zarówno nowych, jak i tych, które w trakcie naszej dotychczasowej działalności pojawiały się dedykowane spotkaniom animowanym przez SRSO,
- kontynuować prace nad polską wersją GOSIP,
- organizować i uczestniczyć w imprezach doskonalących i integrujących środowisko informatyczne – takich jak organizowane dla członków Stowarzyszenia śniadania klubowe czy spotkania dyskusyjne w Łańsku, nawiązując przy tym ścisłą współpracę z doświadczonymi partnerami zagranicznymi,
- nawiązać bliższą współpracę z organizacjami szczególnie zainteresowanymi kontaktami z naszym Stowarzyszeniem – w tym zwłaszcza z X OPEN,
- zgodnie z istniejącymi zapotrzebowaniami informować zainteresowane środowiska o dużych przedsięwzięciach informatycznych, poprzez raporty tworzone na podstawie uwag i wniosków użytkowników, dystrybutorów i producentów.

Stowarzyszenie Polski Rynek Oprogramowania PRO zostało założone przez twórców i producentów oprogramowania w roku 1992. PRO jest obecnie jedyną organizacją w Polsce, która uzyskała zezwolenie Ministerstwa Kultury i Sztuki (DP/041/Z/2/95) na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi do programów komputerowych, które realizuje za pośrednictwem Agencji Ochrony Praw Autorskich Informatyki i Telekomunikacji. Stowarzyszenie PRO działa na rzecz zapewnienia właściwych prawnych warunków funkcjonowania firm informatycznych, prowadzi badania polskiego rynku oprogramowania i stanowi forum integracji środowisk twórców, producentów i sprzedawców oprogramowania.

Podstawowym polem działalności Stowarzyszenia jest **ochrona oprogramowania**. W tym celu PRO prowadzi Polski Rejestr Oprogramowania i będzie dążyło do objęcia nim znaczącej części oprogramowania stworzonego w Polsce oraz po nawiązaniu współpracy z BSA (Business Software Alliance), także produktów programowych stworzonych przez firmy-członków BSA. Aktualizowana co miesiąc zawartość Rejestru jest przekazywana do Komendy Głównej Policji, dokąd trafiają także, odbierane za pośrednictwem prowadzonej przez Stowarzyszenie „Gorącej linii antypirackiej” (022-693-54-55), sygnały o naruszeniu Ustawy o Prawie Autorskim i Prawach Pokrewnych. Stowarzyszenie PRO od dłuższego czasu przygotowuje się do wprowadzenia certyfikacji przedsiębiorstw pod kątem zgodności eksploatowanego oprogramowania z posiadanymi licencjami. Wydawany przez PRO certyfikat byłby dla posiadającego go przedsiębiorstwa potwierdzeniem jego rzetelności. Stowarzyszenie współpracuje z Kancelarią Adwokacką, która na zlecenie PRO przygotowuje ekspertyzy prawne udostępniane członkom PRO, a także reprezentuje PRO w sprawach sądowych o naruszenie praw autorskich do oprogramowania komputerowego.

Drugim obszarem aktywności Stowarzyszenia jest **organizacja szkoleń** dla funkcjonariuszy policji, pracowników prokuratury i sądownictwa oraz służb celnych, a także dla menadżerów informatyki. Szkolenia te mają na celu przybliżenie ich uczestnikom praktycznych aspektów przestrzegania przepisów Ustawy o Prawie Autorskim i Prawach Pokrewnych w odniesieniu do oprogramowania komputerowego. PRO organizuje cykle szkoleń eksperckich w zakresie problematyki informatycznej. W chwili obecnej uruchomiony jest cykl poświęcony „Strategii informatyzacji firmy”.

Stowarzyszenie PRO ściśle współpracuje z Polską Izbą Informatyki i Telekomunikacji oraz Polskim Towarzystwem Informatycznym dla rozwoju polskiego przemysłu oprogramowania i promowania użytkowania licencjonowanego oprogramowania. W najbliższej perspektywie czasowej PRO będzie dążyło do nawiązania współpracy z innymi organizacjami skupiającymi producentów i (lub) użytkowników oprogramowania zarówno w Polsce, jak i zagranicą. Priorytetem jest ściślejsza współpraca z BSA i SPA (Software Publishers Association) w celu wykorzystania w Polsce ich doświadczeń w pracy nad ochroną interesów twórców i producentów oprogramowania.

Realizacja wymienionych wyżej celów Stowarzyszenia wymaga promocji PRO i prowadzonego przez niego rejestru oprogramowania za pośrednictwem konferencji prasowych, strony www w sieci internet, wydawanego co kwartał *Biuletynu Informacyjnego* oraz stałych rubryk PRO w wybranych pismach informatycznych.

Działalność Stowarzyszenia finansowana jest ze składek jego członków. W celu pozyskania dodatkowych środków finansowych planuje się uruchomienie działalności usługowej na rzecz przedsiębiorstw w zakresie konsultacji problemów informatycznych (konsulting ofertowy, kontraktowy, rozjemczy).

Szczegółowy program działalności Stowarzyszenia PRO uchwalony przez Walny Zjazd Członków PRO w dniu 28.04.1999 zawiera strona www.pro.korpo.pol.pl.

ISACA

Stowarzyszenie do spraw Audytu i Kontroli Systemów Informatycznych

ISACA (Information Systems Audit and Control Association) jest uznanym na całym świecie międzynarodowym stowarzyszeniem, odgrywającym kluczową rolę w zakresie audytu, kontroli jakości, efektywności zastosowań systemów informatycznych. Stowarzyszenie zrzesza ponad 19 000 członków w około 150 oddziałach na wszystkich kontynentach.

Polski oddział ISACA – Stowarzyszenia do spraw Audytu i Kontroli Systemów Informatycznych – powstał w lutym 1998 roku (jako 151 oddział stowarzyszenia). Podstawowym celem stowarzyszenia jest działalność edukacyjna, służąca podnoszeniu oraz rozwijaniu wiedzy i umiejętności członków w zakresie metodyki prowadzenia audytu oraz świadczenia usług doradczych w dziedzinie audytu i kontroli systemów informatycznych.

Stowarzyszenie organizuje i przygotowuje członków do zdawania egzaminu umożliwiającego uzyskanie tytułu CISA – Certified Information Systems Auditor. Od 1998 roku możliwe jest przystępowanie do egzaminu CISA w Warszawie. Stowarzyszenie upowszechnia wśród członków zasady postępowania związane z przestrzeganiem kodeksu etyki zawodowej (Code of Professional Ethics).

Stowarzyszenie realizuje swoje cele statutowe poprzez:

- promocję edukacji oraz pomoc w zdobywaniu wiedzy i umiejętności w zakresie powiązanych ze sobą dziedzin audytu, kontroli, zapewnienia jakości, bezpieczeństwa oraz rewizji księgowych systemów informatycznych,
- ułatwianie swobodnej wymiany wiedzy o metodach i technikach prowadzenia audytu i kontroli systemów informatycznych, zapewnienia odpowiedniej jakości tych systemów oraz spełniania przez nie wymogów bezpieczeństwa, a także o problemach napotkanych przez członków stowarzyszenia w związku z realizacją celów stowarzyszenia,
- promocję wymiany informacji pomiędzy członkami stowarzyszenia, służącą bieżącemu uaktualnieniu ich wiedzy na temat wydarzeń związanych z audytem i kontrolą systemów informatycznych, które mogłyby być przydatne dla członków oraz ich pracodawców,
- upowszechnianie wśród kierowników organizacji, audytorów, pracowników zajmujących się systemami informatycznymi wiedzy na temat konieczności stosowania odpowiednich systemów kontroli dla efektywnej organizacji i wykorzystania zasobów systemów informatycznych,
- promocję norm i standardów środowiskowych bądź zawodowych, dotyczących prowadzenia audytu oraz świadczenia usług doradczych w dziedzinie audytu i kontroli systemów informatycznych.

ISACA Information Systems Audit and Control Association to znana w świecie organizacja zajmująca się:

- popularyzacją problematyki kontroli systemów informatycznych,
- prowadzeniem badań naukowych nad nowymi technikami audytu informatycznego,
- opracowywaniem modelu procesów informatycznych w przedsiębiorstwie,
- opracowywaniem standardu procesów audytu i kontroli systemów informatycznych,
- prowadzeniem badań w zakresie nowych technologii informatycznych i nowych jej zastosowań, np. klient-serwer, e-business, podpis elektroniczny, Y2K,
- organizowaniem egzaminów wymaganych do uzyskaniu Certyfikatu Audytu i Kontroli Systemów Informatycznych – CISA,
- popularyzowaniem zasad kodeksu etyki profesjonalnej.

The Treaty for Building of the Information Society in Poland

Institutions, businesses, organisations and individuals that initiate *The Treaty for Building of the Information Society in Poland* realise a high advancement level of projects dealing with the construction of the Global Information Infrastructure (in the G-7 states) and the Information Society (in the member states of the European Union). Changes related to the development of the information infrastructure are rapidly becoming changes of the civilisation: a transfer from post-industrial to the global information society. Thus, it is a very annoying fact that the Polish economic and social reforms of the 90's are performed nearly completely irrespectively of the objectives set forward by the developed countries. This is covering the telecommunication infrastructure, corporate and administrative applications of the information technology as well as preparing a range of social groups for a wise usage of information technology tools. Optimistic indices of the Polish economy growth describe phenomena that were of the key importance in the late 80's. Enterprises are limited in their capability of taking use of information systems in order to improve their efficiency. Also in the state administration efficiently operating systems are seldom. In the system of youth education the use of information technology tools and multimedia techniques is rare. Among the grown-ups still few of them use the Internet or other tools of the information infrastructure, both professionally and for private purposes.

There no longer is a doubt that we should join the process of the Information Society building, getting both the society and technological solutions ready for it. Like in the UE states – this deals with a range of tasks for the state administration as well as scientific and research entities. There is a lot to be done by enterprises and users of information systems. Also, in the process of the Information Society building the role of mass-media is going to be vital, making them responsible for showing trends, problems and examples of solutions.

The civilisation dimension of the objective – building of the Information Society – may be compared to once-undertaken actions such as stamping out the illiteracy, general electrification, etc. The point is to afford all Polish citizens possibilities for functioning in a way agreeing with practices of the developed countries. The Treaty signatories assume that it is necessary to join the efforts of solution providers for the information infrastructure, users, research and development centres, the education sector and media. Building the Information Society is a common task to be undertaken by virtually everyone – both in the professional area (open solutions, adjusting to the information infrastructure techniques) and in the family life (self-educating, education of children, satisfying one's needs).

We, signatories of the Treaty, declare a co-operation in order to accelerate the changes in Poland and undertake to launch works on a common strategy for building the Information Society in Poland. We will care for making the concept of the Information Society in Poland more popular and solutions constituting the information infrastructure elements more available (the cost, utility and concordance of solutions with the set recommendations and standards).

Signatories of the Treaty appoint a work team – the Treaty Council. The Treaty Council, on the basis of the discussion at 2-nd Congress of IT in Poland, will set the most urgent tasks, time in which they should have been performed and groups (professional, social and institutional) responsible for the execution of individual tasks dealing with the Information Society building in Poland. The Treaty Council will also monitor progress, point to worthwhile examples and accomplishments as well as signal possible threats.

The Treaty remains an open initiative to all individuals, institutions and businesses that accept the Treaty's guidelines and will declare their access to the Treaty.

Opracowanie i wydanie raportu było sponsorowane przez następujące firmy:

ComputerLand Poland S.A.

Andersen Consulting

Electronics for Imaging & Xerox

IBM Polska Sp. z o. o.

OPTIMUS SA

Optimus S.A.

Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych

SAP Polska

SIEMENS

Siemens

Solidex Sp. z o. o.

ZETO

